

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 02, februari 2019

■ Economie

Gas en elektriciteit: nood aan
duidelijkheid voor verbruikers

■ Ondernemingen

Collectief ontslag: statistieken 2018

■ Sociaal beleid

Uitkeringen boven armoedegrens:
kostprijs 1,7 miljard euro

Inkomensgarantie ouderen: verblijf in
België gecontroleerd door Bpost

■ Sociale ombuds

Grondwettelijk Hof vernietigt
verblijfsvoorwaarde om IGO-recht te openen

■ Echo regio Brussel

Strijd tegen discriminatie en voor
diversiteit: stand van zaken

■ Echo regio Vlaanderen

Nieuw VDAB-dienstverleningsmodel
voor 55-plussers

■ Echo regio Wallonië

Memorandum Waals ABVV: voor
een links beleid in Wallonië

■ Europa & Internationale relaties

Arbeidersopvoeding in Afrika: 30 jaar ervaring

Wetsontwerp internationale
samenwerking in het vergeetboek

ECHO download:

www.abvv.be/publicaties

ECHO per mail:

patsy.delodder@abvv.be

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te
ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

Klimaat is onze zaak

De betogingen van spijbelende jongeren en verontruste ouders hebben de klimaatproblematiek op de kaart gezet. Gelukkig maar. We hebben er immers allen belang bij. Voor ons welzijn, voor onze gezondheid maar ook voor onze jobs. Meerdere studies hebben aangetoond dat resoluut inzetten op een transitie naar een koolstofarme economie en samenleving meer jobs oplevert dan voortboeren zoals vandaag. Nu het debat op gang is, moeten we onze stem als vakbond luid laten horen. Net als alle grote transities (digitalisering, veroudering van de beroepsbevolking,...) is ook dit een herverdelingsvraagstuk: voor wie de lusten, voor wie de lasten?

Het VBO pleitte voor de afschaffing van de automatische indexering van de lonen want dit zou geen goede zaak zijn voor het milieu. Wanneer milieuheffingen op bijv. vliegtuigreizen worden gecompenseerd door hogere lonen dan gaat het gedragsturend effect deels verloren, zo argumenteren onze 'captains of industry'. Nu leert het gezond verstand dat een heffing op vliegtuigreizen vooral de veelgebruikers van luchttransport viseert en - als er al een effect is op de globale index - de indexaanpassing iedereen ten goede komt, niet in het minst de mensen met een laag inkomen of uitkering die zelden een vliegreis ondernemen. Niets belet trouwens dat in één en dezelfde beweging de heffingen op andere producten worden verlaagd, zoals op energie voor huishoudelijk gebruik. Wij pleiten ervoor om de btw op elektriciteit opnieuw te verlagen van 21% naar 6% omdat elektriciteit geen luxeproduct is, maar een basisbehoefte. Iets wat dan weer door economen als Philippe Defeyt in vraag wordt gesteld omwille van...het vertragend effect op de indexaanpassingen van de lonen en de minderinkomsten voor de overheid. Als het leven niet duurder wordt door de verlaging van de prijs van elektriciteit kan je moeilijk betreuren dat er een milderend effect van uitgaat op de index. En zoals daarnet betoogd, is een compensatie mogelijk via heffingen op andere producten -zoals vliegtuigreizen.

De hypocrisie van het VBO-voorstel wordt duidelijk wanneer ze in hun memorandum voor de verkiezingen tegelijk pleiten voor een energienorm, wat neerkomt op beperking van de heffingen op de energieverslindende multinationals. 'Less is more', inderdaad: minder koopkracht voor de werknemers, meer voordelen voor bedrijven en hun aandeelhouders.

Maar we benaderen het klimaatdebat niet alleen defensief. De herwonnen belangstelling laat ons toe voluit te gaan voor overheidssturing en voor robuuste overheidsinvesteringen op vlak van isolatie en energiebesparing, hernieuwbare energie en openbaar vervoer. Een klimaatbeleid staat of valt met een investeringsbeleid.

Beide voorbeelden - sociaal verantwoorde herverdeling, robuuste overheidsinvesteringen - tonen aan hoe belangrijk het is dat het klimaatdebat niet wordt overgelaten aan burgerinitiatieven en klimaatexperts alleen, maar dat ook het middenveld en de vakbonden hun zeg hebben. Waarom geen klimaatconferentie organiseren?

Conferentie 'Vlot en duurzaam mobiel'

Digitalisering en delen als instrumenten voor de transitie.

Op 28 maart organiseert de FRDO een conferentie om de Belgische mobiliteit en daarbij horende uitdagingen in beeld te brengen. Hoe zal mobiliteit evolueren bij ongewijzigd beleid? Wat zijn de noden, met name op vlak van governance, en hoe is verbetering mogelijk?

De FRDO bestelde een studie, uitgevoerd door Transport & Mobility Leuven, over nieuwe economische modellen gebaseerd op digitalisering en hun impact op duurzame mobiliteit.

In de namiddag organiseren de FRDO en de FOD Mobiliteit en Vervoer een reeks participatieve workshops over specifieke vragen die zich stellen bij het opstarten van MaaS-systemen, zoals: wat is de rol van de verschillende actoren? Hoe kunnen we op een duurzame manier autonome en verbonden voertuigen integreren in MaaS? Het is de bedoeling met een meer gespecialiseerd publiek tot gezamenlijke antwoorden te komen.

Dit seminarie verbindt dus twee zeer actuele thema's: digitalisering en mobiliteit.

Voor de conferentie in de voormiddag is simultaanvertaling (FR/NL) voorzien. De participatieve workshops verlopen in de twee talen, zonder vertaling. Weldra zal het volledige programma beschikbaar zijn op de website van de FRDO (www.frdo-cfdd.be).

▪ Conferentie breed publiek: 9.30u – 12.50u

▪ Participatieve workshops voor een meer gespecialiseerd publiek: 14u – 16.40u

▪ Plaats: Financietoren, zaal Pacheco, Pachecolaan 11, 1000 Brussel

Aparte inschrijvingen via:

▪ Conferentie voor het brede publiek in de voormiddag:

<https://frdo-cfdd-admin.be/Account/JoinForum/828/>

▪ Participatieve workshops in de namiddag: <https://frdo-cfdd-admin.be/Account/JoinForum/836/> Opgelet: het aantal plaatsen voor deze workshops is beperkt

ECONOMIE

Gas en elektriciteit: nood aan duidelijkheid voor verbruikers

Eind 2018, maakte de CREG – federale regulator voor elektriciteit en gas – haar jaarlijkse monitoring van de prijzen op de elektriciteits- en aardgasmarkt voor gezinnen en kleine professionele verbruikers bekend.

Wat zijn de voornaamste vaststellingen en aanbevelingen van de CREG?

Eerst en vooral trad het vangnetmechanisme in 2018 buiten werking. Door dit mechanisme waren de leveranciers enerzijds verplicht de prijzen maximum vier keer per jaar, aan het begin van elk kwartaal (en niet langer maandelijks) te indexeren en anderzijds moesten de gebruikte indexeringsparameters een rechtstreekse link hebben met de beursnoteringen op de elektriciteits- en aardgasmarkt.

Ondanks het einde van dat mechanisme stelt de CREG vast dat de meeste leveranciers de trimestriële indexering behouden hebben. Slechts één leverancier gebruikt opnieuw een maandelijks indexering. Anderzijds hebben alle leveranciers het gebruik van indexeringsparameters die gelinkt zijn aan beursnoteringen voor elektriciteit en aardgas verdergezet. Ze blijven op die manier deze verplichting uit het vangnetmechanisme respecteren. Dit is een goede zaak voor de verbruiker want hierdoor zullen de prijzen minder schommelen.

Tweede vaststelling van de CREG: elke leverancier rekent in zijn factuur een vaste vergoeding (abonnement) aan. Deze wordt ofwel pro rata het aantal dagen dat effectief geleverd is ofwel jaarlijks berekend. De aanbeveling van de CREG is dat deze vergoeding pro rata het aantal dagen dat effectief geleverd is, wordt berekend. Op die manier vermijd je dat de verbruiker twee keer zou moeten betalen als hij van leverancier verandert.

Tenslotte onderstreept de CREG ook de nood aan transparantie en duidelijkheid in de informatie die gegeven wordt door de leveranciers. Om ervoor te zorgen dat de verbruiker zijn leverancier met kennis van zaken kan kiezen op een vrijgemaakte markt, is het heel belangrijk dat hij toegang heeft tot volledige en begrijpelijke informatie. In dit kader zijn de aanbevelingen van de CREG de volgende:

- a. De verbruikers aanmoedigen zich goed te informeren. In geval van coöperatieve vennootschap bijv., informatie vragen over de voorwaarden om in- en uit te stappen uit de vennootschap, over de mogelijke risico's op besparingen, enz. Om de contracten tussen de leveranciers te kunnen vergelijken, beschikt de CREG over toegankelijke instrumenten. De CREG scan (www.creg.be/nl/cregscan/#/) is daar een voorbeeld van.
- b. Standaard tariefkaarten waardoor de vergelijking tussen de verschillende leveranciers voor de modale verbruiker, vergemakkelijkt wordt. Vandaag gebruikt elke leverancier zijn eigen lay-out en informatie (sommigen vermelden de herkomst van de elektriciteit, anderen vermelden de herinneringskosten, enz.). Voor de verbruiker is het moeilijk om door de bomen het bos nog te zien.
- c. De CREG is voorstander van een eenvoudiger elektriciteitsfactuur van maximum twee bladzijden, met de verplichte gegevens die een vergelijking tussen de leveranciers mogelijk maken. Op initiatief van minister Peeters werd een werkgroep opgericht. De eerste resultaten worden tegen maart 2019 verwacht.

Het ABVV steunt volledig die aanbevelingen, die in de richting gaan van meer transparantie voor de verbruiker en een betere informatie en waarmee de verbruikers met kennis van zaken hun leverancier zullen kunnen kiezen

giuseppina.desimone@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Collectief ontslag: statistieken 2018

Er gaat geen week voorbij of er worden herstructureringen en daarmee gepaard gaande collectieve ontslagen aangekondigd, waardoor het leven van de werknemers overhoop gehaald wordt. Begin 2019 is de balans al bijzonder zwaar: Proximus, Coca-Cola, NLMK, Hélio en nog andere kondigden het voornemen tot ontslag van duizenden werknemers aan. Ze voegden hun naam bij de lijst van 943 ondernemingen en hun 82.933 werknemers, opgenomen in de statistieken van de FOD WASO met betrekking tot de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2018.

Volgens dezelfde statistieken werd 92,2% van de bij de aankondigingen betrokken werknemers ontslagen. We moeten er geen tekening bij maken: de huidige informatie- en consultatieprocedure (procedure-Renault) redt slechts weinig banen. Alles wijst erop dat de directie, behoudens zeldzame uitzondering, haar plan voorbereid heeft en er niet van wil afwijken. Dit is niet verwonderlijk wanneer we weten dat de huidige wetgeving onvoldoende nadruk legt op een oplossingsgerichte benadering.

Statistieken 2018

De FOD WASO publiceerde onlangs statistieken over collectieve ontslagen in 2018: <http://www.werk.belgie.be>

In 2018 kondigden niet minder dan 87 ondernemingen aan dat ze van plan waren tot een collectieve sluiting over te gaan en hebben dus de informatie- en raadplegingsprocedure-Renault opgestart. Hierbij waren 6.027 werknemers betrokken. Opgelet: de gegevens omvatten alleen de bedrijven met meer dan twintig werknemers. Tijdens diezelfde periode sloten 73 bedrijven de procedure af en op de 5.602 oorspronkelijk betrokken werknemers, werden er 5.088 (2.244 vrouwen en 2.552 mannen) ontslagen, hetzij 90,8%.

Prioriteiten van vakbonden

Deze cijfers, maar ook de return van op het terrein, brengen ons ertoe de politieke partijen – die hun verkiezingsprogramma voor mei 2019 aan het opstellen zijn – te herinneren aan de prioriteiten die de drie vakbonden in gemeenschappelijk vakbondsfront formuleerden:

- De overlegfase moet erop gericht zijn de negatieve sociale impact van een herstructurering te beperken en dus ontslagen te vermijden. In dit kader is het dus absoluut

noodzakelijk om rekening te houden met de syndicale alternatieven voor een collectief ontslag. Afwijzen van vakbondsvoorstellen moet altijd grondig gemotiveerd worden;

- De overlegfase met de werknemersvertegenwoordigers moet gepaard gaan met het sluiten van een sociaal plan, bedoeld om de impact op de uiteindelijk toch ontslagen werknemers zoveel mogelijk te beperken;
- De vakbonden willen dat onderaannemers die voor 75% van hun omzet afhangen van een klant die zijn voornemen tot collectief ontslag aankondigt, door die klant ingelicht worden over de impact van de herstructureringsplannen. Zo kan de onderaannemer de leden van zijn overlegorganen rechtstreeks informeren;
- De werknemers van onderaannemers die voor 100% afhangen van een opdrachtgever, moeten in het onderhandeld sociaal plan voorkomen wanneer de opdrachtgever tot herstructurering overgaat;
- Het sociaal plan moet ook van toepassing zijn op de uitzendkrachten en de werknemers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur die op het moment van de aankondiging van de herstructurering in het bedrijf actief zijn.

Het is in ieder geval duidelijk dat een beperking in de tijd van de informatie- en raadplegingsfase dit belangrijk overleg zou uithollen, zou herleiden tot een louter formele procedure, wat volledig in tegenstelling zou zijn met de Europese richtlijnen inzake informatie en raadpleging. De statistieken van de FOD WASO bevestigen trouwens dat, gezien de belangen die op het spel staan, de procedure verloopt via een uiterst redelijke timing (in vergelijking met de duurtijd 2017 is er zelfs een verkorting).

jean-luc.struyf@abvv.be

Basisdocumentatie gelijkheid van werkende vrouwen en mannen

Ieder jaar geeft de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen, samen met het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, een bijgewerkte versie van de basisdocumentatie 'Gelijkheid van werkende vrouwen en mannen' uit.

Hierin wordt een totaaloverzicht gegeven van alle verdragen en richtlijnen van de Europese Unie en Belgische federale wetten, cao's en uitvoeringsbesluiten die te maken hebben met de gelijkheid v/m in de wereld van werk.

Een tweede deel omvat de rechtspraak, zowel die van het Hof van Justitie van de Europese Unie als de Belgische rechtspraak inzake gelijkheid v/m.

Deze basisdocumentatie is een aanrader voor rechtspractici, diensten voor sociaal recht, academici, studenten en geïnteresseerden in het domein van de gelijkheid tussen werkende vrouwen en mannen.

De nieuwe editie, bijgewerkt tot 1 januari 2019 is digitaal beschikbaar op de website van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen (www.raadvandegelijkekansen.be), maar kan ook op papier besteld worden via: gendermainstreaming@abvv.be.

Verloven: notie handicap gemoderniseerd

Sommige verlofvormen kunnen tot een hogere leeftijd opgenomen worden wanneer het gaat om de zorg van een kind met een handicap. De notie handicap die gebruikt werd was gedateerd en verwees enkel naar de fysieke of mentale geschiktheid (66% zoals in de ziekteverzekering) maar hield geen rekening met de impact van de handicap op de omgeving. De sociale partners pasten begin vorig jaar cao 103 aan om de notie 'handicap' te moderniseren. We vroegen dat de regering dit ook zou doen voor ouderschapsverlof en adoptieverlof.

Een jaar later is dat advies uitgevoerd, in de wet van 21 december 2018, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 15 januari 2019.

Studentenarbeid en alternerend leren

De sociale partners gaven in hun NAR-advies 2.043 in 2017 aan dat het niet de bedoeling is dat jongeren in een traject van alternerend leren tijdens de zomermaanden studentenarbeid uitvoeren bij die werkgever. De finaliteit van de twee statuten is verschillend. Bij alternerend leren is dat opleiding; bij studentenarbeid is dat werken. Werkgevers en werknemers vonden het geen goed idee om die twee door elkaar te halen. De reglementering werd door de FOD (onder druk van het kabinet Werk) anders geïnterpreteerd maar dit is ondertussen door ons ingrijpen rechtgezet. De jongeren in een alternerend statuut mogen tijdens de zomervakantie studentenarbeid uitoefenen, maar dat moet bij een andere werkgever zijn.

■ SOCIAAL BELEID

Uitkeringen boven armoedegrens: kostprijs 1,7 miljard euro

Het Federaal Planbureau berekende, op vraag van minister van Werk Kris Peeters, de kostprijs van de verhoging van de sociale uitkeringen tot aan de armoedegrens.

Er zijn kanttekeningen te plaatsen bij de gehanteerde hypothesen, maar toch is het interessant om weten dat het verhogen van de sociale uitkeringen volgens de berekeningen in 2019 zo'n 201 miljoen euro zou kosten voor de werknemerspensioenen, en 332 miljoen euro in de werkloosheid, de thematische verloven, tijdskrediet en loopbaanonderbreking.

Het Federaal Planbureau meent dat de begrotingskost van het optrekken van de minima 1,7 miljard euro zou bedragen, en 1,24 miljard euro als er rekening wordt gehouden met de impact op economie en werkgelegenheid.

De regering-Michel had aanvankelijk beloofd dit effectief door te voeren, maar er kwam niets van in huis. Na de indexsprong focus-

ten de sociale verbeteringen zich op het aanwenden van de wettelijk voorziene enveloppe voor de welvaartsaanpassingen en een aantal kruimels voor de minimumpensioenen, maar dan enkel voor wie een volledige loopbaan heeft. Hierdoor worden vooral heel wat vrouwen uitgesloten. Zij vallen namelijk vaker terug op een minimumpensioen dan mannen en geraken minder vaak aan 45 jaar loopbaan.

Met deze berekening van het Federaal Planbureau komt het nu aan de politieke leiders om van het optrekken van de sociale uitkeringen tot aan de armoedegrens een politieke prioriteit te maken en daarvoor de 1,7 miljard euro te voorzien, zonder hiervoor de wettelijk voorziene welvaartsenveloppe in te palmen.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

Inkomensgarantie ouderen: verblijf in België gecontroleerd door Bpost

Om je recht op IGO (sociale bijstand voor ouderen) niet te verliezen moet je je hoofdverblijf in België hebben. Per jaar mag je 29 dagen in het buitenland verblijven. Anders verlies je je uitkering.

De Federale Pensioendienst controleert dit effectieve verblijf vandaag door het versturen van verblijfsbewijzen, die dan binnen de 30 dagen teruggestuurd moeten worden. Steekproefsgewijs moeten sommigen zich aanbieden op het gemeentehuis (indien jonger dan 80 jaar en niet in een rusthuis).

In het kader van de zogezegde 'strijd tegen de sociale fraude' werd op 30 maart 2018 een KB genomen dat voorziet in een aanpassing van de controleprocedure. De ingangsdatum van deze nieuwe procedure moet nog per KB bepaald worden. Pensioenminister Daniel Bacquelaine zou van plan zijn om dit nog effectief te doen.

In de nieuwe procedure zal de controle gebeuren op de woonplaats van de oudere. Een brief zal moeten ondertekend worden, enkel door de geïdentificeerde bestemming. Als de betrokkene niet thuis is, dan wordt de brief nog maximaal twee keer aangeboden. Als er tegen dan nog geen contact is geweest zal

het vroeger verblijfsbewijs achtergelaten worden en moet betrokkene naar de gemeente.

Het ABVV sprak zich al meermaals negatief uit over de gang van zaken. Het is niet aangetoond dat dit een besparing zal opleveren. Het kan zelfs een extra kost worden. Bovendien is vandaag voorzien dat 80-jarigen gespaard worden terwijl in dit voorstel iemand van Bpost bij de zeer oude gepensioneerden zal gaan aanbellen. Wie garandeert dat de postbode, die onder enorme tijdsdruk staat, lang genoeg aan de voordeur blijft staan tot betrokkene opendoet? Wat met de privacy? De post gaat hier een controlerende rol uitoefenen ten aanzien van de gepensioneerde. Dit roept serieuze vragen op. Hoe kunnen we bovendien instemmen met een contract voor een nieuwe procedure waarvan het KB met de uitvoeringsdatum nog niet genomen is?

Omdat op al deze tussenkomsten geen afdoend antwoord kwam en wij principieel tegen deze maatregel zijn heeft de ABVV-delegatie zich in deze onthouden.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Grondwettelijk Hof vernietigt verblijfsvoorwaarde om IGO-recht te openen

Om een recht te openen op IGO moet je vanaf 1 september 2017 een verblijf van tien jaar in België (waarvan vijf jaar onafgebroken) bewijzen. Deze voorwaarde werd vernietigd door het Grondwettelijk Hof op 23 januari 2019.

De regering en de pensioenminister voerden deze bijkomende voorwaarde in om de band tussen de IGO-gerechtigde en België te versterken, het onder controle houden van de kostenevolutie van de IGO, komaf te maken met misbruiken van mensen die naar België komen enkel voor de IGO en tenslotte te vermijden dat iemand die nooit hier heeft gewoond of gewerkt meer uitkering ontvangt dan een Belg.

Het Grondwettelijk Hof oordeelt nu dat deze nieuwe verblijfsvoorwaarde een aanzienlijke achteruitgang van het sociale beschermingsniveau betekent en niet voldoende verantwoord kan worden door redenen van algemeen belang. Hiermee pleegde de regering-Michel een inbreuk op artikel 23 van de grondwet en de standstill-verplichting.

Het hof haalt hierbij aan dat er bij de invoering van de IGO een verblijfsvoorwaarde bestond voor niet-Belgen maar dat deze werd

afgeschaft met als doel de regimes conform te maken met het gemeenschapsrecht (EU). Volgens het hof is het ook zo dat een werkelijk verblijf van tien jaar in België, ongeacht in welke fase van het leven, geen pertinent criterium is om de (blijvende) band met België aan te tonen. Het hof haalt eveneens aan dat los van de IGO-regelgeving een vreemdeling slechts verblijfsrecht in België kan verkrijgen indien hij kan aantonen dat hij over voldoende middelen beschikt om in zijn onderhoud en huisvesting te voorzien zonder een beroep te doen op de sociale voorzieningen van het gastland. Tenslotte wordt ook aangegeven dat andere factoren mee verantwoordelijk zijn voor de toegenomen uitgaven met name de vergrijzing en de wijzigingen in de pensioenreglementering.

De pensioenminister gaf ondertussen, via de pers, al aan dat hij de oude verblijfsvoorwaarde (vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag), die in 1991 werd afgeschaft conform het gemeenschapsrecht, terug wil invoeren.

celien.vanmoerkerke@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Strijd tegen discriminatie en voor diversiteit: stand van zaken

Sinds juni 2017 is in het kader van Strategie 2025 een werkgroep met sociale gesprekspartners en vertegenwoordigers van Actiris, van Brussel Economie en Werkgelegenheid en van het Kabinet van de minister van Werk belast met een denkoefening rond de hervorming van de gewestelijke diversiteitsinstrumenten en met het formuleren van verbeteringspistes.

Er werden drie actieterreinen geïdentificeerd:

1. de bepaling van doelstellingen voor instrumenten ter bevordering van de diversiteit en ter bestrijding van discriminatie;
2. de actualisering van de instrumenten (waaronder de diversiteitsplannen);
3. de uitklaring van de rol van de institutionele operatoren.

De werkzaamheden rond de eerste twee punten zijn afgerond. Er is verslag uitgebracht bij de Raad voor non-discriminatie en

diversiteit, bij het beheerscomité van Actiris, bij de ESRBHG en de Brusselse Raad voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen. De goedkeuringsprocedure van een ontwerpbesluit tot wijziging van het besluit van 7 mei 2009 betreffende de diversiteitsplannen en het diversiteitslabel is aan de gang. De belangrijkste wijziging betreft de vervanging van één diversiteitsplan door drie soorten plannen (mini-plan, globaal plan en thematisch plan) en de ontwikkeling van een sectorbenadering van diversiteit. De concrete operationalisering van de structuur moet nog in het laatste actieterrein bepaald worden, maar het staat wel al vast dat de door het ABVV gewenste sectorbenadering de voorkeur zal genieten. In een advies van 24 januari 2019 dringt de ESRBHG er trouwens op aan dat de sectorbenadering door sectorakkoorden omkaderd zou worden.

samantha.smith@abvv.be

De sociale zekerheid van de toekomst

Naar aanleiding van 75 jaar sociale zekerheid organiseert de FOD Sociale Zekerheid op 28 februari een forum. De dag bestaat uit twee onderdelen: 'Een adequate sociale zekerheid voor de laaggeschoolde bevolking in een kenniseconomie' en het 'niet-gebruik van sociale rechten'. De dag wordt afgesloten met een ronde tafel met de sociale partners. Voor het ABVV neemt Raf De Weerd deel.

Afspraak op 28 februari van 9 tot 17.30 uur bij de FOD Sociale Zekerheid, Finance Tower, zaal Pacheco, Pachecolaan 13, Brussel.

Meer informatie op

<http://socialsecurity.belgium.be>

Duurzame transitie

Een duurzame transitie in energie, mobiliteit en voeding is onoverkomelijk en noodzakelijk. Maar de lasten van die transitie vallen niet op de sterkste schouders en al zeker niet op deze van de grootste vervuilers. Het lijkt alsof enkel de werkende klasse en de publieke sector de transitie moeten financieren.

Het Brise-forum gaat dit jaar over de noodzaak van een eerlijke transitie. Want een transitie waarvan de kosten disproportioneel worden gedragen is gedoemd om te falen.

Kom er met ons over nadenken op het vakbondsforum van Brise op maandag 18 maart 2019 van 8.30u tot 16u. In de BEL van Brussel Leefmilieu op de site Tour & Taxis.

kobe.martens@abvv.be

Komaf met armoede

Sociale bewegingen uit heel Vlaanderen verzamelen op 16 februari 2019 in Brussel voor de aftrap van de campagne #komafmetarmoede. Samen maken ze een vuist tegen armoede en stomen ze voorstellen en recepten klaar tegen armoede en sociale uitsluiting. Armoede staat op de politieke agenda. Nu wordt het hoog tijd om dat ook te vertalen in concrete maatregelen die mensen echt vooruit helpen.

De stuurgroep Decenniumdoelen (onder andere de drie vakbonden, Netwerk tegen armoede, Minderhedenforum, mutualiteiten, Welzijnszorg ...) wil met de campagne 'Komaf met armoede' aantonen dat het perfect haalbaar is om de armoede op tien jaar tijd te halveren. Dit zijn de zeven prioritaire doelstellingen:

- 1. Fiscaliteit: billijke herverdeling via belastingen.*
- 2. Inkomen: vervangingsinkomens en bijstandsuitkeringen optrekken tot boven de Europese armoedegrens. De laagste inkomens uit werk verhogen.*
- 3. Arbeidsmarkt: 10.000 bijkomende plaatsen creëren in de sociale economie.*
- 4. Gezondheidszorg: een sterke ziekteverzekering met een brede bescherming voor allen.*
- 5. Onderwijs: een maximumfactuur voor het secundair onderwijs.*
- 6. Wonen: minstens 100.000 bijkomende sociale huurwoningen.*
- 7. Samenleven: een positief antidiscriminatiebeleid.*

Lees alle voorstellen op www.decenniumdoelen.be.

ECHO REGIO VLAANDEREN

Nieuw VDAB-dienstverleningsmodel voor 55-plussers

Het herstructureringsplan van Carrefour zorgde afgelopen zomer voor pijnlijk spierballengerol tussen de ministers Peeters (federal) en Muylers (Vlaams). Ze voerden een cynische woordenstrijd over de verantwoordelijkheid van het bindend adviseren of erkennen van zo'n plan.

Minister Muylers toonde geen bezorgdheid in het sociaal rechtvaardig en humaan invullen van dit akkoord. De enige schuldvraag die hij opwierp was niet gericht aan Carrefour, maar aan de werkzoekende ouderen die gewoon meer hun best moeten doen om een job te vinden ... Het gevolg van dit haantjesgedrag vertaalde zich in een schrijven van minister Muylers aan de raad van bestuur van de VDAB met de vraag in te zetten op het aanbieden van vacatures aan aangepast beschikbare 55-plussers en prioritair aan de SWT'ers binnen deze groep. De raad van bestuur bereikte eind 2018 een akkoord over de principes waarrond de dienstverlening aan 55-plussers vanaf nu zal worden uitgerold:

- Alle aanpassingen moeten afgetoetst zijn aan het federaal kader dat de types van beschikbaarheid vastlegt. De uitvoering van de 55-plusserswerking beperkt zich tot een operationalisering van die regels.
- De nieuwe contactstrategie die opgestart is eind 2018 zal ook toegepast worden op de werkzoekende 55-plussers die nieuw instromen. Alle actieve beschikbare 55-plussers zullen dezelfde normale flow volgen die uitgaat van een inclusieve benadering. Zo wordt ook de oude doelgroepenbenadering verlaten voor een sectorale focus. Dit betekent dat ook van hen in eerste instantie verwacht wordt dat ze zelfstandig beroep doen op het online VDAB-aanbod. De VDAB zal daarbij op afstand proberen snel te detecteren wie nood heeft aan persoonlijke dienstverlening. Wie als niet-zelfredzaam wordt ingeschat, wordt toegewezen aan een sectorcluster of aan de cluster intensieve dienstverlening.
- De aangepast beschikbaren worden allemaal in persoonlijke dienstverlening genomen volgens het kunnen aanmaken van een individueel maatgericht actieplan. Dit actieplan kan bestaan uit sollicitatieopdrachten, competentieversterkende acties of begeleiding.
- Er wordt geen onderscheid in prioriteit of intensiteit gemaakt tussen de dienstverlening binnen de categorie aangepast

beschikbaren. Dit betekent dat de aangepast beschikbare SWT'ers op identiek dezelfde wijze worden behandeld als de andere categorieën aangepast beschikbaren.

- De toon van de dienstverlening moet ondersteunend en consequent zijn.
- Uitgangspunt is maximale hertewerkingstelling, geen carrousels van begeleidingsprogramma's. De activering moet vooral gericht zijn op al wie een reële kans heeft op succesvolle plaatsing. De VDAB zal de werkzoekenden begeleiden en opvolgen zolang die beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. De beperking in tijd van die begeleiding (één jaar) die o.a. wegens operationele beperkingen werd goedgekeurd door de VDAB, kan met de nieuwe contactstrategie worden ondervangen.

Bij de bespreking van deze operationaliseringsoefening vroeg het Vlaams ABVV om redelijkheid en billijkheid als belangrijke maatstaf in het discretionaire begeleidingspectrum van de VDAB-bemiddelaars. We zullen erop toezien dat de VDAB-toon niet repressief en sanctionerend is, maar uitnodigend en ondersteunend blijft zoals vastgelegd bij de basisprincipes.

Met deze aanpassing van het dienstverleningsmodel voor werkzoekenden kunnen we de druk verhogen via bijvoorbeeld datamining om eenzelfde billijkheid en gelijke behandeling in de aanwervingsprocedures te eisen langs werkgeverszijde. Finaal blijft immers de kans op werk voor die actief werkzoekende 55-plusser gewoon laag, bijzonder laag.

steven.genbrugge@vlaamsabvv.be

Memorandum Waals ABVV: voor een links beleid in Wallonië

Met het oog op de regionale verkiezingen van 26 mei 2019 geeft het Waals ABVV zijn prioriteiten aan op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheid, openbare diensten, mobiliteit en koolstofarme transitie, (digitale) economie en sociaal overleg in Wallonië.

Volledig memorandum verkrijgbaar via communication@fgtb-wallonne.be of op www.fgtb.be.

WONEN

1. Toegang tot huisvesting

- 40.000 nieuwe 'openbare woningen' tijdens de twee volgende legislaturen.
- De renovatieprogramma's sociale woningbestand voortzetten opdat huisvestingsmaatschappijen al hun huurwoningen kunnen aanbieden.
- 10% sociale huisvesting in elke Waalse gemeente. Op korte termijn zouden de gemeentes zich kunnen groeperen om deze doelstelling te halen met financiële transfers van gemeenten met een tekort aan openbare huisvesting naar de gemeenten die beter presteren. Haalt een gemeente deze doelstelling niet, moet een financiële sanctie overwogen worden.
- Bindend wettelijk kader om eigenaars van leegstaande/verlaten gebouwen te dwingen deze opnieuw op de huurmarkt te brengen.
- Verplicht referentierooster met huurprijzen toepassen opdat de kosten voor de door de eigenaars uitgevoerde werken niet volledig worden doorgerekend aan de huurders.

2. Woningisolatie

- Milieuvriendelijkere en socialere fiscaliteit.
- Inkomsten verworven via deze nieuwe regelingen aanwenden voor de ontwikkeling van voor gezinnen aantrekkelijke alternatieven, zoals de financiering van de energierenovatie van het woningenpark en de ontwikkeling van kwaliteitsvol openbaar vervoer.
- Voortzetting 'Alliance Emploi-Environnement'.
- Geprecariseerde gezinnen begeleiden in het rationeel gebruik van energie en water.

3. Energieprijzen

- Progressieve energietarieven zodat iedereen toegang heeft tot een basisverbruik.
- De financieringsbasis van hernieuwbare energie uitbreiden naar andere elementen dan de energiefactuur.
- Energiesector nationaliseren: liberalisering van deze sector heeft geen van de beloftes

waargemaakt (geen prijsverlaging, geen toegenomen efficiëntie).

4. Kernuitstap

Het Waals ABVV steunt de kernuitstap in 2025, op voorwaarde dat:

- geanticipeerd wordt op de professionele toekomst van de werknemers van de sector (opleidingsplannen voor nieuwe technologieën en reconversie in sectoren van hernieuwbare energie);
- kernenergie progressief vervangen wordt door hernieuwbare energie en dat snel wordt geïnvesteerd in technologieën voor opslag van elektriciteit;
- steun wordt verleend aan elk lokaal initiatief (van overheid of van burgers) op vlak van diversificatie van de energieproductie met economische en sociale ontwikkeling als doelstelling.

WAARDIG LEVEN

1. Loonbeleid

De koopkracht van de burgers (v/m) neemt al vier jaar af. Het loonbeleid behoort niet tot de bevoegdheid van de Waalse overheid, maar we mogen niet zwijgen over dit alarmerende economische en sociale vraagstuk.

- interprofessioneel minimumloon van €14 bruto/uur (€2.300 bruto/maand).
- vrijheid van onderhandelen over loonsverhogingen in alle sectoren.

2. Openbare diensten

- Openbare diensten moeten beschikken over de menselijke en financiële middelen om hun opdrachten uit te voeren.
- Naleving van het ambtenarenstatuut moet de regel blijven. Het statuut is geen privilege, maar een middel om de onafhankelijkheid van de ambtenaren te garanderen.
- Herfinanciering van de openbare diensten en het eind van besparingen in de overheidsuitgaven.
- Uitsluiting van overheidsinvesteringen uit de berekening van het begrotingstekort.
- Het einde van de ontwikkeling van publiek-private samenwerkingen.
- De weigering van de invoering van een minimumdienstverlening of van elke beperking van de uitoefening van collectieve rechten binnen de openbare diensten. Het syndicaal statuut moet dus gerespecteerd worden.

aicha.magha@fgtb-wallonne.be

Feministische Staten-Generaal

Gelijkheid man – vrouw : droom of realiteit?

Vrijdag 8 maart 2019 – 10 tot 16 uur
ABVV Liège-Huy-Waremme, zaal Piron (4de verdieping) - Place St Paul 9/11 - 4000 Luik

Op 8 maart hoef je niet de vrouwen te vieren want het is niet de dag van de vrouw, maar wel de internationale dag van de strijd vóór vrouwenrechten.

Betogingen, stakingen, ludieke of symbolische acties ... Alles wordt in het werk gesteld om de ongelijkheid ten opzichte van de vrouwen aan te klagen en om de aandacht te vestigen op het belang van het respect voor hun rechten, op alle niveaus van de maatschappij.

Uiteraard is er al vooruitgang geboekt en dat kunnen we alleen maar toejuichen. Maar toch blijven de vrouwen al te vaak slachtoffer van ongelijkheid en hun rechten worden regelmatig geschonden. Eén dag zal uiteraard niet volstaan om degenen die vandaag vinden dat "ze verkregen hebben wat ze wilden" te doen zwijgen. Het is een proces van permanente sensibilisering en mobilisering. Enkel op die manier zal de gelijkheid tussen vrouwen en mannen werkelijkheid kunnen worden ...

Om hierover met ons te praten:

- *Françoise Malherbe, voorzitter vrouwenbureau Luik*
- *Sylvie Lausberg, voorzitter Femmes Francophones de Belgique*
- *Dominique Dauby, algemeen Secretaris Femmes Prévoyantes Socialistes de Liège*
- *Selena Carbonero Fernandez, voorzitter Waals vrouwenbureau*

*Info & inschrijvingen op
081 26 51 56 - cepag@cepag.be*

*Volledig programma:
cepag.be (kalender)*

Belgisch Vakbondsforum: Europese verkiezingen onder de loep

Op 26 mei 2019 zijn er Europese verkiezingen. Net als voor de regionale en federale verkiezingen, stelde het ABVV een memorandum op voor een socialer Europa. Europa staat immers voor een keerpunt. Politieke antwoorden zijn dringend nodig. Deze verkiezingen worden cruciaal voor de toekomst van Europa. Het is van belang dat de syndicale prioriteiten ruim verspreid en 'gehoord' worden.

Onder het motto 'Voor een rechtvaardiger en socialer Europa' organiseert het ABVV, samen met ACV en ACLVB, een evenement op 1 april 2019 van 9 tot 14 uur. Het doel is tweeledig: bewustmaking van de uitdagingen van de Europese verkiezingen enerzijds; interpellatie van de kandidaten over onze prioriteiten anderzijds.

Die interpellaties gebeuren in de vorm van '10 engagementen voor de kandidaten voor de Europese verkiezingen', die door de drie vakbonden voorbereid werden. Hierbij worden de kandidaten niet alleen gevraagd om hun positie te bepalen rond deze voorstellen maar ook om deze te verdedigen in een volgende legislatuur. De militanten krijgen ook de gelegenheid om de kandidaten te interpellieren over heel concrete sectorale thema's.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Arbeidersopvoeding in Afrika: 30 jaar ervaring

Arbeidersopvoeding is een strategisch instrument in de opbouw van sterke, onafhankelijke, democratische en representatieve vakbonden. Dit is de strategie van PANAF, het programma voor vakbondssamenwerking dat 30 jaar geleden werd ingezet door de Zweedse vakbonden LO et TCO. Vertrekend van de vaststelling dat traditionele vorming en conferenties slechts een beperkt aantal werknemers en werkneemsters bereiken en er een hoge kostprijs aan vasthangt, ontwikkelde PANAF de methode van studiekringen om de leden te bereiken. Sinds de oprichting verstrekt PANAF vorming aan miljoenen Afrikaanse syndicalisten om hun rechten en belangen te verdedigen tegen een achtergrond van diverse sociaal-economische, politieke en milieu-uitdagingen.

Het ABVV en het Internationaal Syndicaal Vormingsinstituut (ISVI) traden deze dynamiek in 2011 bij. Beiden staan volop achter deze benadering en nemen actief deel aan het symposium over vorming dat PANAF van 27 februari tot 1 maart organiseert in Nairo-

bi (Kenia) ter gelegenheid van zijn 30-jarig bestaan. Samen met vertegenwoordigers van de achttien Afrikaanse landen uit het programma, CSI-Afrique, OUSA (Organisatie voor Afrikaanse syndicale eenheid), de CUT-Brasil en met ondersteuning van ACTRAV, zullen wij discussiëren over het belang van vorming op het continent.

Inclusieve opleiding staat centraal in het programma duurzame ontwikkeling 2030 en is een essentieel element in het welslagen van alle duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de VN. In die context heeft de Afrikaanse vakbeweging de verantwoordelijkheid om bij te dragen tot de bevordering en de uitbouw van gepaste beleidslijnen inzake vorming/opvoeding, aangepast aan de werkomgeving en aan het waarborgen van waardige arbeidsomstandigheden en sociale rechtvaardigheid voor iedereen.

laurent.atsou@ifsi-isvi.be

Wetsontwerp internationale samenwerking in het vergeetboek

Op het einde van de legislatuur diende minister Alexander De Croo – zonder daadwerkelijke raadpleging van de actoren in de Belgische ontwikkelingssamenwerking – nog snel een voorontwerp van wet in over het Belgisch ontwikkelingsbeleid. Als rechtvaardiging werd aangehaald de noodzaak tot aanpassing aan de veranderende internationale context. Het werd in november 2018 door de ministerraad goedgekeurd en kwam, ondanks een regering in lopende zaken, toch op de parlementaire agenda van begin januari.

Het ontwerp werd al snel op kritiek onthaald, vooral in verband met de oriëntaties inzake ontwikkeling die de marktlogica gunstig gezind zijn, ten koste van de openbare werking. De sector gaf meer bepaald uiting aan een drietal bezorgdheden:

- steeds verder doorgedreven instrumentalisering van de internationale samenwerking en wel ten voordele van het (anti-)migratiebeleid en van het buitenlands en handelsbeleid van België;
- de voorrang die dit project geeft aan de strijd tegen irreguliere migratie, wat voortaan een doelstelling wordt;

- en de voorwaardelijkheid van de hulp, evenals de erkenning van bedrijven als ontwikkelingsactoren zonder bindend kader inzake naleving van IAO-normen.

De wet kondigt uiteindelijk een grote hervorming aan. Dit zet opnieuw de continuïteit van lopende partnerschappen op de helling, terwijl die net essentieel is om op middellange en lange termijn veranderingen tot stand te brengen. Dit is absoluut het geval in het kader van syndicale samenwerking.

ISVI stond van in het begin negatief tegenover dit wetsontwerp, en was, samen met de socialistische partners op federaal niveau, zeer actief in dit dossier. Tijdens een hoorzitting in het parlement (22 januari) brachten wij onze bezorgdheden over aan de parlementsleden.

En we werden gehoord. Op 5 februari trok de minister het ontwerp in. Het spreekt voor zich dat de mobilisatie van de sector, waaraan wij meegewerkt hebben, hierin een belangrijke rol heeft gespeeld.

leticia.beresi@ifsi-isvi.be